

ADVIES UITGEBRACHT
DOOR DE ECONOMISCHE EN SOCIALE RAAD
VOOR HET BRUSSELS HOOFDSTEDELIJK GEWEST
TIJDENS ZIJN ZITTING VAN 20 MAART 2008

inzake

**het voorontwerp van ordonnantie tot wijziging van het Brussels Wetboek
van Ruimtelijke Ordening voor wat erfgoed betreft**

VOORONTWERP VAN ORDONNANTIE VAN HET BRUSSELS HOOFDSTEDELIJK GEWEST TOT WIJZIGING VAN HET BRUSSELS WETBOEK VAN RUIMTELIJKE ORDENING VOOR WAT ERFGOED BETREFT

Advies van de Economische en Sociale Raad voor het Brussels Hoofdstedelijk Gewest. 20 maart 2008

Aanhangigmaking

Op 18 februari 2008 heeft Economische en Sociale Raad voor het Brussels Hoofdstedelijk Gewest vanwege Staatssecretaris Emir Kir belast met Monumenten en Landschappen en Openbare Nethed een adviesaanvraag ontvangen betreffende het voorontwerp van ordonnantie tot wijziging van het Brussels Wetboek van Ruimtelijke Ordening voor wat erfgoed betreft.

Na onderzoek door zijn Commissie Ruimtelijke Ordening tijdens haar zitting van 4 maart 2008 formuleert de Economische en Sociale Raad het volgend advies.

Algemene beschouwingen

De Raad noteert dat het voorontwerp van ordonnantie van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest tot wijziging van het Brussels Wetboek van Ruimtelijke Ordening voor wat erfgoed betreft, voortvloeit uit de wil van de Regering om enerzijds aan een administratieve vereenvoudiging en anderzijds aan een versterking van de rechtszekerheid te werken.

De Raad verheugt zich over deze ontwikkeling, die ernaar streeft om de moeilijkheden te verhelpen die men gedurende veertien jaar heeft ondervonden bij de toepassing van de ordonnantie van 4 maart 1993 inzake het behoud van het onroerend erfgoed, alsook gedurende zes jaar bij de toepassing van de zogenaamde techniek van de « enige vergunning ».

Hij staat positief tegenover de wil tot administratieve vereenvoudiging, die werd voorgesteld op het niveau van de toekenning van de vergunningen waaraan de beschermde of op de bewaarijst opgenomen goederen zijn onderworpen (vrijstelling van individuele vergunningen op het niveau van de overzichtplannen en het klein erfgoed, aanpassing maar behoud van het petitierrecht, ...).

De Raad sluit zich aan bij deze doelstellingen in het belang van de burgers en de Administratie, maar vooral in het grootste belang van het onroerend erfgoed zelf.

Uitgaande van de vaststelling dat het architecturaal waardevol erfgoed een belangrijke specifieke troef voor met name de internationale en toeristische aantrekkingskracht van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest en voor de levenskwaliteit van de Brusselaars vormt, huldigt de Raad het beleid inzake bescherming en renovatie van merkwaardige gebouwen, dat de Regering de voorbije jaren heeft gevoerd.

De Raad waardeert de versterkte synergie tussen de erfgoedaspecten en de stedenbouwkundige aspecten, waartoe het voorontwerp van wijziging van het BWRO heeft aangezet.

Hij stelt met tevredenheid vast dat de voorziening voor financiële ondersteuning werd uitgebreid door het toekennen van een specifieke steun voor de restauratie van het kwaliteitsvol klein erfgoed en van een tussenkomst in de kosten van de door een overzichtplan beoogde werkzaamheden. Hij pleit voor een gecoördineerde informatieactie inzake alle overheidssteun waarop men voor de renovatie van beschermde en op de bewaarlijst opgenomen goederen beroep kan doen.

De Raad stelt de Regering voor om bij het instellen van de beschermingsprocedure een overleg tussen de ontvangende partijen, de Administratie en de Koninklijke Commissie voor Monumenten en Landschappen te organiseren, dat in een principeakkoord over het voorwerp en de modaliteiten van de bescherming uitmondt. Door dit voorafgaandelijk principeakkoord zouden de betrokken partijen van bij het begin weten welke elementen er moeten worden beschermd en welke mogelijkheden tot renovatie er zijn. Deze procedure zou de aanvrager een betere economische en rechtszekerheid waarborgen.

Het VOB betreurt het dat het voorontwerp niet de gelegenheid vormt om het verplichtend karakter van het advies van de Koninklijke Commissie voor Monumenten en Landschappen (procedure voor eensluidend advies) opnieuw fundamenteel in vraag te stellen. Het VOB wenst dat dit advies zich tot een adviserende functie zou beperken. De ervaring heeft immers dikwijls aangetoond dat het ongepast en een bron van rechtsonzekerheid is om aan een comité van deskundigen, hoe bekwaam deze ook zijn, een verantwoordelijkheid toe te kennen die van nature de politieke overheid toekomt. Het VOB is van oordeel dat de Bevoegde overheid haar eindbeslissingsmacht dus moet behouden. Op zijn minst pleit het VOB ervoor dat deze procedure voor eensluidend advies enkel voor de « merkwaardige » goederen strikt zou worden toegepast.

Bijzondere beschouwingen

Artikel 8

De Raad neemt akte van deze nieuwe bepaling, die de opschorting voorziet van de procedure voor het afleveren van een stedenbouwkundige vergunning of certificaat voor het hele of een deel van het goed waarop een aanvraag of voorstel tot bescherming betrekking heeft, en die de Regering de nodige tijd laat om te beslissen om de beschermingsprocedure al dan niet op gang te brengen, en die voorziet om zonodig bepaalde voorwaarden voor het afleveren van de vergunning of het certificaat op te leggen.

Wanneer men de artikels 8 en 16 van het ter advies van de Raad voorgelegde voorontwerp van ordonnantie gezamenlijk leest, is de Raad van oordeel dat deze nieuwe bepalingen een betere rechtzekerheid zullen kunnen bieden.

Niettemin vestigt de Raad de aandacht van de Regering op het feit dat deze bepalingen het toelaten om de termijn voor het afleveren van de stedenbouwkundige vergunning met nog eens drie maanden globaal (en theoretisch) te verlengen. Hij moet immers vaststellen dat deze termijnen in de huidige praktijk al vrij aanzienlijk zijn.

Artikel 11

De Raad vindt het begrip « overzichtplan » interessant. Deze nieuwe visie zou immers een betere samenhang, met name op het niveau van het beheer, mogelijk maken. Niettemin dringt hij erop aan om dit begrip « overzichtplan » beter af te bakenen. De risico's op misbruiken zijn immers groot, gezien de soepele toepassing ervan zou leiden tot de bescherming van goederen, niet omwille van hun intrinsieke waarde, maar omwille van hun lokalisatie.

Bijgevolg verzoekt de Raad de Regering om het begrip « overzicht » te definiëren.

In verband met de definitie van het « klein erfgoed » vraagt de Raad om het begrip « klein inwendig erfgoed » erin op te nemen. Hij is immers van oordeel dat ook dit een herwaardering en bescherming verdient (zoals liften, glas-in-loodramen, trappenhuisen, ...).

Artikel 13

Na afloop van de procedure voor de aanvraag tot bescherming en indien deze negatief zou blijken te zijn, pleit het VOB ervoor om een voorziening in te voeren aan de hand waarvan de Regering (op basis van een gemotiveerd besluit) kan beslissen om het goed al dan niet op de bewaarlijst te behouden.

Artikel 15

De Raad neemt akte van het feit dat wanneer de Regering een aanvraag tot bescherming ontvangt, zij deze naargelang de aard ervan ter advies zal voorleggen van de instanties en administraties die zij nuttig acht om te raadplegen. In dit opzicht en ter wille van de transparantie vraagt de Raad dat de Regering de lijst met deze instanties en administraties zo vlug mogelijk tot met name de aanvrager zou richten.

Artikel 22

De Raad verwijst naar zijn commentaar in artikel 11 betreffende de « overzichtplannen ». Hij noteert dat het initiatief van de Regering de richting van een administratieve vereenvoudiging uitgaat. Hij heeft echter vragen bij deze maatregel, die hij voor de kleine eigenaars (met name vanuit financieel oogpunt) dwingend acht. Bovendien noteert hij dat in artikel 240 van het BWRO een financiële steun voor de eigenaars van een beschermd goed is voorzien. Bijgevolg vraagt hij om in artikel 239 bis § 1 de woorden « *of op de bewaarlijst opgenomen* » te schrappen.

Artikel 26

De Raad meent dat deze nieuwe bepaling de verworven rechten schaadt. Op het vlak van vrijstelling is deze tekst immers beperkender dan het huidige stelsel.

Eenzijds vraagt hij om in artikel 298 § 1 1° « of op de bewaarlijst opgenomen » toe te voegen.

Opdat de eigenaars onder het vroegere stelsel dit zouden blijven tot wanneer het beschermd goed wordt opgegeven, dringt de Raad erop aan dat de in artikel 298 § 1 1° en 2° voorgestelde maatregelen enkel zouden kunnen worden toegepast op de gebouwen en goederen die na de inwerkingtreding van de voornoemde ordonnantie werden beschermd.